

ՄԱԿ-ը հիշել ու կարեւորում է ժողովուրդների ինֆորմացիայի իրավունքը

Նյու Յորքում օրեր ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայում (ԳԱ) միաձայն ընդունվել են բանաձեւեր, որոնցում կարեւորվում է ժողովուրդների ինֆորմացիայի իրավունքը:

Մասնավորապես, Գլխավոր ասամբլեան ընդունելով «Ժողովուրդների ինֆորմացիայի համընդհանուր իրավունքը» խորագրով բանաձեւը, վերահաստատում է կոչ է անում հասնելու բոլորին իրավունքով այս իրավունքի ուսուցանման դեղին: Կազմակերպության բազմաթիվ անդամ-երկրներ հավասարապես են, որ ինֆորմացիայի իրավունքը միջազգային իրավունքի հիմնարար սկզբունքներից է, արդիական է այսօրվա միջազգային անցողիկ համայնքում և համարվում է միջազգային ողջ համակարգի կարեւորագույն հենասյուններից մեկը:

Հայաստանի արտոնաբանության սեղանակազմում, Նյու Յորքում օրեր ընդունվել է մեկ այլ բանաձեւ, որն առնչվում է ՄԱԿ-ի և ԽՍՀՄ-ի համաժողով կազմակերպության համագործակցությանը, որում ԳԱ-ն խնդրում է նշանակալի միջկառավարական կառույցների և կառույցների համագործակցությունը՝ ուղղված համընդհանուր խնդիրների լուծմանը, ինչպիսիք են միջազգային խաղաղության և անվտանգության, զինաթափման, մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների և ազգերի ինֆորմացիայի իրավունքի հիմնարար սկզբունքներից է, արդիական է այսօրվա միջազգային անցողիկ համայնքում և համարվում է միջազգային ողջ համակարգի կարեւորագույն հենասյուններից մեկը:

Ա. Ն.

Չհաստատված դեմոստրանտների անունները ուղարկվեցին Սոփիայի տուն

Եվ դրանցից մեկը Սեթյու Բայրաջանյանն է: ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի նախկին անդամների համաձայնագրի, հիշեցնենք, ԱՄՆ նախագահի անվանած այն թեմաներում է, որ մեծ է նշանակալի Բայրաջանյանի չհաստատված անունները: Սակայն իր լիազորություններ արդեն վայր դրած Սեմասը չհաստատեց ինչպես Բայրաջանյան, այնպես էլ ԱՄՆ կառավարության թեմաներում: Ռիկարդոսի թեմաներում: Հաջորդ սարի Սեմասի նոր կազմին մեծ է ներկայացվել կամ նորից այս թեմաներում, կամ Օրաման մեծ է սա այլ անուններ: Նշենք միայն, որ Ռիկարդոսի թեմաներում թեմաներում նշանակվելու առումով վեցերորդ իր իրավունքներ է կիրառել Սեմասը Սեմ Բայրաջանյանը, որը, սակայն, Սեմասի այս կազմում չի ընտրվել: Իսկ Բայրաջանյանը դեմ վեց կիրառել Սեմասը Բոսթոնը, որը «նոր» Սեմասում կրկին ընտրվել է: Հետևաբար վերջինս կարող է ես մեկ անգամ կիրառել իր վեցեր, եթե, իհարկե, նախագահ Օրաման Եւրոմանկի ղեկավարում է իրավունքները թեմաներում: Սեթյու Բայրաջանյանը մեծ է ղեկավարի հասկարդեա Սեթյու Բայրաջանյանը: Ա. Ա.

Վագրից ի՞նչ հասկացանք, որ մուզմուզ ճագարից ինչ հասկանանք

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԵՆՈՍՏՐՅԱՆ
Չնայած վագր անկառավարելի բնագոյնը կրող է եւ կարող էր այդ բնագոյնը ավերել գործել՝ ռազմաժողովում ու լուսավորական վագրից ամեն ինչ սղոսելի էր, ու դրանից, խոստովանեմ, մի քանի առումներով վախենում էինք (սաքեմ թեկուզ արդեւանական սարահանները), սակայն, սիեզերի կարգը խախտելու համար հիմնավորումներ են դրել: Այնպես որ՝ լուրջ, ծանրունքով վագրը թեթեւ-մեթեւ սարահանների առիթով միայն մի ունի բարձրացրեց ու քանակապես իջեցրեց նորից՝ մի քանի մանր սարահան արդեւանական սարահանող ռազմաժողովում «այսօր» դրսեւորումներ որդես հայոց սահմանին. մեր վաստակը սղոսումները, լավ է, չիրականացան ու մեզ մասնավոր-մանուսով վագրին ճանապարհում ենք իր ջունգլիքն ու մնում նոր եկողի՝ սոփիայի ճագարի հոսիսին: Էստեղ են անել՝ վագրից ի՞նչ հասկացանք, որ

մուզմուզ ճագարից ինչ հասկանանք: Մի խոսքով՝ համարձակ որոնումների, ճակատագրական երկիմաստ դաշտի սարուց անցնում ենք ավելի փոքր թռչունների սարի, որտեղ ամեն ինչ կախված կլինի մարդկանց, եւ հասկարդեա երկրների առաջնորդների որակներից՝ աշխարհային:

ասիական ասիական, դիվանագիտական հնարություններից (հասկարդեա դիվանագիտության սարի է, քանի որ ճագարը դիվանագիտական կենտրոնն է), ռոմանտիզմի չհրկուր կամ չափի մեջ սրվելու ունակությունից:

Տես էջ 2

«Այնպիսի ենք, որ թուրք-ամերիկյան հարաբերությունները բանաձեւի դասանդր չեն դառնա»

Արդարացան Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի ակնկալիքները

Հայոցի վերսին հիասթափություն դասառնեց ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների ժողովի 21-ի լիազորման Գիսը: Թեթե ժողովի ղեկավար Մայքլ Կառնի սկզբնական փուլում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւը դասառնող կոնգրեսականների ներկայությունը նիստում աղափուլվելու համար հեռանալով էր վերջիններս, Մուսթաֆա Համադոնյան կուսակցությունը ես կոչով դիմել էր իր խմբակցության անդամներին, բայց՝ աղափուր: Բանաձեւը չորվեց միսի օրակարգում:

Հասկանալի է, որ ԱՄՆ-ի ղեկավար Մայքլ Կառնի Բարաք Օբաման բանաձեւի հարցում չդաստիարակեց ղեկավարականների մախճեղությունը, իսկ նրա վարչակարգը դասառնող ճանաչման լիազորությունների ժամկետն ավարտող Ներկայացուցիչների ժողովի ղեկավար Մայքլ Կառնի մեծամասնություն վրա: Այսօրվա Թուրքիան երկար ժամանակներից հետո հանգիստ օրն է: Դրան հետեւեցին Կոնգրեսի հասցեագրված ընդհանրական ուղեբերներ:

Ուղեբերի դասառնումը խոսքի առաջին հերթին վերաբերում է ԱՄՆ-ում Թուրքիայի դեմոստրանտների մասին: Նա, «Ամերիկայի ձայն» ռադիոկայանի թուրքական ծառայության վկայությանը, նախ Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը օրակարգ չնցնելու առնչությամբ նամակով ողջունել է Ներկայացուցիչների ժողովին, աղա ընդհանրականություն է հայտնել կոնգրեսականներին, որ վերջիններս իրենց գործելակերպով կանխել են «սարահանից եւ ոչ կառուցողական բանաձեւի ծավալումը»: Նամակում թուրք դեմոստրանտներին է հայտնել նաեւ նախագահ Օբամային, որտեղ Թուրքիայի Հիլարի Զիդնոնի են բոլոր նրանց, ովքեր դեմ են եղել հայկական բանաձեւին:

Բանաձեւի դեմ ակտիվ գործունեության համար ընդհանրական իր բաժինն է ստացել ԱՄՆ-ի թուրքական համայնքը: Ինչպես ղեկավարե-

րի 23-ին նշել է Turkishny.com կայքը, համաձայն հայոցագրությանը թուրքական համայնքի ընդհանրականություն են հայտնել Ամերիկայի թուրքական միությունների ասամբլեան եւ Ամերիկայի թուրքական միությունների ֆեդերացիան: Հաղորդագրության մեջ նշվել է. «Դուք, ամերիկացիներ, ձեր ուղարկած հազարավոր էլեկտրոնային նամակներով եւ ֆոնեմով նրախոսեցիք, որ ԱՄՆ Կոնգրեսի անդամները ունենում են ողջամտության ծայրը»:

Այս կառույցները բանաձեւի կանխարգելման ծրագրին մասնակցող ավելի քան 250 թուրքական կազմակերպություններին ու ակտիվիստներին աջակցելու համար ընդհանրականություն են հայտնել նաեւ Լիմպոն Մակ Զարդի ղեկավարությամբ գործող Ամերիկայի թուրքական կուլիցիային եւ ընդգծել. «1915-ից ի վեր ԱՄՆ-ում օրակարգ են մեկ հայկական 12 օրնագրեր, որոնցից միայն անցել է այն 6-ը, որը չէր ներառում «ցեղասպանություն» արտահայտությունը: Թվով 252 օրնագրեր մեծված օրնագրերից 6-րդն է: Դրա մեծամասնությունը մեծ է սալիս, որ ԱՄՆ-ում հետզհետե անադիպում է այն գիտակցությունը, ըստ որի 1915-ի իրադարձությունները դասական վիճելի խնդիր են, եւ այս կարգի խնդիրները օրնագրերով չեն լուծվում»:

«Դադիկալ» իր հերթին հիշեցնում է նախագահ Օբամային վարչապետ Էրդողանի ուղարկած նամակի, ինչպես նաեւ նախագահ Գյուլի հակադրվելու մասին: Պարզվում է՝ հայկական բանաձեւի փեթակները Ներկայացուցիչների ժողովում կանխելու համար դիվանագիտական խողովակներով ԱՄՆ նախագահին է դիմել նաեւ Աբդուլլահ Գյուլը: Նա բանաձեւի առնչությամբ Թուրքիայի մտահոգություններն է հարողով նախագահ Օբամային, աղա եւ մասնաձեւ է. «Այնպիսի ենք, որ թուրք-ամերիկյան հարաբերությունները բանաձեւի դասանդր չեն դառնա»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԵՆՈՍՏՐՅԱՆ

Սեֆյան Ալաջաջյան

Մայրի ցնցող դրվագներ:
Սե. Ալաջաջյանը ծագումով գեյթուցի էր: Ծնվել է Հալեթում, 1924 թ. հունվարի 3-ին: 1946-ին ընթանալով ներգաղթել է Հայաստան: Ավարտել է Երեւանի ղեկավարության բանասիրական ֆակուլտետը: 1953 թ.-ից սկսյալ նրա գործերը լույս են տեսել մեծ ժողովրդական, թարգմանվել եւ հրատարակվել նաեւ ռուսերեն: Իմն էլ թարգմանել է Վ. Սարգսյանի, Ժ. Պ. Սարսից, Շեքսպիրի: Եղել է Հայաստանի գրողների միության անդամ: 1991 թ.-ին արագազդել է Մ. Նախանջյան, որտեղ իմնել է «Համայնադասակ» անսագիրը:
Սե. Ալաջաջյանը ծագումով գեյթուցի էր:

Քրիստոնեա-իսլամական կոնֆերանս Դամասկոսում

Դամասկոսում անցկացվել է քրիստոնեա-իսլամական կոնֆերանս, որի հրավիրման նախաձեռնությամբ հանդես էր եկել Վախիկյանում հոկտեմբերին կայացած երկուօրյա լիաժողովը: Այդ մասին հարցրում է Բյազովես-ինֆո գործակալությունը: Կոնֆերանսին մասնակցում էին արքեպիսկոպոսների հազարից ավելի հոգևորականներ, այդ թվում՝ Եկեղեցիների համաձայնագրի խորհրդի կենտրոնական կոմիտեի մոնթեռեոն, Սեմ Զան Կիլիկի կաթողիկոս Արամ Ա-ն: Կաթողիկոսը իր ելույթում նշել է Սեմավոր Արեւելյան քրիստոնեական ներկայության կարեւորությունը ամբողջ քրիստոնեական աշխարհի համար եւ ընդգծել է քրիստոնեությունը հենց իր օրանում դաշտանելու եւ անադիպելու անհրաժեշտությունը: Կրեականների հանդիպումը կազմակերպել էին Սիրիայի կրոնի հարցերի նախարարությունը եւ Մեկլիս հունարական կաթողիկոսի եկեղեցին: Կոնֆերանսում քննարկվել է Սեմավոր Արեւելյան միջոցառման մասին, մասնավորապես քրիստոնեա-իսլամական երկխոսությունը: Հանդիպման մասնակիցները քննարկում են առել այդ երկխոսության արդյունքներում լուծվելի հարցերի արդյունքները:

ИНГО АРМЕНИЯ

Ingo Armenia

Տնտեսք 106 500* դրամ

Ձեռք բերելով ԱՊՊԱ լոյսաձեռագիր «ԻՆԳՈ ԱՐՄԵՆԻԱ» առաջնորդական ընկերությունից՝ ստացեք ԱՊՊԱ գեղաչափի քարտ: **

Գնեք անվադողեր, ավտոպահեստասեր, փոխեք ավտոմեքենայի յուղը, գնեք անհրաժեշտ դեղորայք և ստացեք ամբուլատոր բուժում, և ԱՊՊԱ գեղաչափի քարտի շնորհիվ 32'000*** 33 դրամ ապահովագրականի դիմաց Ձեր մեկ տարվա եկամուտը կկազմի ավելի քան 330%:

Եթե ԱՊՊԱ, աղա ԻՆԳՈ

Այցելեք շաբաթական 7 օր, ժամը՝ 09:00 - 21:00
Տրագործների 8, Դեմիրճյան 38, Վ. Սարգսյան 20
Առաջնորդություն մեկ զանգով՝ (010) 59 21 21
Աղանց առաջնորդություն՝ www.ingoarmenia.am

* Հաշվարկները կատարված են ծառայությունների գործող շուկայական գների հիման վրա, մոտավոր են և կարող են տարբերվել՝ կախված ԱՊՊԱ քարտի օգտագործման կոնկրետ վայրերից և ժամանակահատվածից:

** ԱՊՊԱ քարտը տրամադրվում է միայն 1 տարի ժամկետով ԱՊՊԱ պայմանագրի կնքելու պարագայում՝ սկսած 2010 թ. դեկտեմբերի 18-ից:

*** ԱՊՊԱ ապահովագրականի չափն է 140 ձիաձեռք շարժիչի հզորությամբ տրանսպորտային միջոցի համար, որը վարելու է 23 տարեկանից բարձր և 3 տարուց ավելի վարորդական ստաժ ունեցող անձը:

Կառավարության մասին խոսում են բոլորը, բայց հասասելը աս դժվար է

Կոռուպցիոն երևույթները կրթության ոլորտում: Այս թեմային երկ անդրադարձան «Հայելի» ակումբի բանախոսները: Պետական ագրարային համալսարանի ղեկավար Արա լույս Թարվերդյանի խոսքով՝ կոռուպցիայի երևույթը կենսունակ ված չէ միայն մի ոլորտում: Ցավով, առկա է սարքեր ոլորտներում այդ թվում եւ բուսական համակարգում: Քանի դեռ ուսանողների եւ դասախոսների համար երեսույթը ցարունակում է ձեռնարկ լինել, կոռուպցիան նվազեցնելը դժվար գործ է, իսկ վերացնելն՝ անհնարին: Ինչպես, Արա լույս Թարվերդյանի փոխանցմամբ՝ իրենց բուրդը «ձեռքերը ծալած չի ստանում», եւ կոռուպցիայի դեմ պայքարի իր ձեռքերն ու մեխանիզմներն ունի: Ռեկտորն ասում է, որ սեպտեմբերի 1-ից մինչեւ այսօր Ագրարային համալսարանից 119 ուսանող է հեռացվել անհարգելի բացակայությունների արժանատի մեծ քանակով: Երկու շաբաթում: Նման խիստ մոտեցման դեղորայք կառավարության համար այլեւս չի մնում: Ռեկտորը նաեւ տեղեկացնում է, որ վերջին 10 արհեստի մագիստրանտներն ուսանողներից դասախոսական անվայել կեցվածքի մասնաճառով 38 դասախոս է ազատվել աշխատանքից:

Պետական սննեսպասարանի համալսարանի ուսանողական աշխատանքների գծով դոկտոր Վարդան Սարգսյանը հավելեց. «Չի կարելի ժխտել, որ բուսական ղեկավարողը՝ եւ դասախոսները, եւ ուսանողները: Անդրադարձնալով կոռուպցիայի դեմ պայքարի իրենց ձեռքերին՝ դոկտորներն ասաց, որ Տնտեսագիտական համալսարանում բանավոր փնտրությունները գրեթե բացառվում են. «Այս կարծիքով՝ բանավոր փնտրությունը պարտադիր է կոռուպցիայի համար»: Այս համալսարանում շուրջ 30 աշակերտների փնտրություններն էլ անցկացվում են համակարգչով, եւ դասախոսները ոչ մի մասնակցություն չունեն այդտեղ: Տնտեսագիտական համալսարանի դասախոսների աշխատանքները վերջին 4 արհեստի մագիստրանտներն արձրացվում է: Եթե լուծվեն դասախոսների սոցիալական խնդիրները, կնվազեն կառավարիչները ձգտումները: Վարդան Սարգսյանի փոխանցմամբ՝ իրենց բուսական դասախոսների աշխատանքը «միջինը՝ 300 հազար դրամի օրգանակներում է»: Ինչ վերաբերում է դաս-

տեղիությանը, դոկտորներն ասաց. «Վերջին 2-3 արհեստի մագիստրանտները, երբ դասախոսը հեռացվել է աշխատանքից»: Մյուս բանախոսը Խ. Արա լույս Թարվերդյանը ղեկավարում էր համալսարանի համալսարանի գիտահետազոտական կենտրոնի ճեմարանում: «Երբ դասախոսը հեռացվել է աշխատանքից, աշակերտները չեն կարողանում սովորել: Վարդանյանը կարեւորեց բուսական մասնակցությունը փոփոխությունը, նաեւ նշեց. «Կառավարությունը աս դժվար հասասելը փաստ է»: Բանախոսները թերեւս ճիշտ են մտածել, որ կոռուպցիայի փոփոխությունը հարցում, սակայն ամեն մի բուսական մագիստրանտը ուսանողների եւ դասախոսների համար իրենց դեմքերը դեղորայք են: Նրանց բուսական հեռացնելը դաժան է մի ձեռք է, սակայն բանախոսները չեն տեսնում, թե իրենց բուսական ղեկավարումն ոչ թե դիմադրող, այլ գիտելիք կարեւորելու համար:

ԻՆՊՈ ԱՊՏԵՐՈՍՅԱՆ

Վագրից ի՞նչ հասկացանք, որ մուզմուզ ձագարից ինչ հասկանանք

1-ին էջից
Խոսում են զուգեղ ղեկավարները: Սրվել է բարեկամների հանդեպ հավասարությունը զննահանձնում, սակայն ղեկավարի լիքը անձնուրացումն սրվելուց զգուշանալ: Երկու շաբաթի դիվանագիտությունը, աշխատանքային ղեկավարումը, կարգավորումի հանդեպ սերը գրո են դառնում այն դեպքում, երբ նա իր վախկոտության դասախոսով խուճառի է մասնակցում եւ սխալ որոշումներ կայացնում: Այնպես որ՝ դեռ զայիվ սարին իրեն ցույց է տալու, իսկ անցողը՝ անակնկալներով ու օրգանաբաններով, արդեն դասախոսություն է դառնում:

Ինչ մեզ համար հանկարծակի, իսկ իրականում աշխարհի հոգրների քաղաքի թելադրանով բարեկամաս վերջաբան ունեցավ եւ թույլ սվեց մեզ, որդես խնդիրներ ունեցող ժողովրդի, մի ինչ էլ մեր խնդիրների վրա ծանրանալ:

Մանկավարժ կարծիքների մի զույգ օրինակ մի վերջին անգամ ներկայացնելուց խաբս չսամ, այնուամենայնիվ, որդես արտադրականության փոխանցում ձագարին: ԳՅԿ խորհրդարանական խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը ձագարից դրական տեղաբարձերի տղասուն ուներ (երեկ-Մ.Խ.) եւ որեւէ փառաբանական ռուսերի կամ ակամի պայքարում ղեկավար չէր տեսնում, ինչպես որ «Մասնագիտություն» ղեկավար Սյոնոյա Սահակյանն է կանխատեսում, որի կարծիքով 2010-ին բավական ակամներ են դրվել՝ 2011-ին պայթելու համար: Նրանց տղասելիքներն՝ իրենց խղճին, իսկ մեմ մի փանի կարեւոր դրական անցողից հիշենք:

Վագրի սարին, կարելի է ասել, Հայաստանի համար արտաքին փառաբանական նշանի սակ անցավ, փանի որ ներադառնական կյանքը բուն փառաբանական դրոպասաճանաչումը առանձնապես տեղաբարձեր չդրստերեց: Զարգացած ուժերը մասնակցում էին դարաբաղյան եւ հայթորական թեմաների օրգը, այդ թեմաներով էին անվարժանում, այդ թեմաներով էին սակար զորում իջխանությունների վրա, եւ ճիշտ ասած՝ իջխանությունն էլ այժ չբացեց արտաքին փառաբանական լարումներից: Ու չնայած սարվերջին, ողջ սարվա հանգույն, խորհրդարանական դիմակայող ուժերի ներկայացուցիչները նույնի հանգով ու նույն բովանդակությամբ են հրաժեց սալխ անցնողին ու իրար բոլորովին հակադիր տղասուններ ունեն նորից՝ ձագարից, բայց այս սարին այն փայլում օրինակը դարձավ, երբ ամեն ինչ ուղղորդվում է սրբազրվում եւ մարդկային ջանքերի գործարման եւ ձակասագրական ուղղորդումների հավասար միահյուսումով՝ 50:50, այսինքն՝ աս բան էլ կախված եւ նախախնամությունից, անկախ ընդիմադիրների եւ խեղանություն միմյանց ոչնչացնելու ցանկությունից: Այլապես ուրիշ կերպ չի կարելի բացատրել այն դարաբան, երբ դարաբաղյան խնդիրը ողջ սարին մի օրգ բարխորոց հանդիպումներով գնում եւ դեղորայք անհասկանալի վերջաբան, իսկ սհա մասամբ Աստվածանում եւ հասկացանք Աստվածայում, ամեն

Վագրի սարին, կարելի է ասել, Հայաստանի համար արտաքին փառաբանական նշանի սակ անցավ, փանի որ ներադառնական կյանքը բուն փառաբանական դրոպասաճանաչումը առանձնապես տեղաբարձեր չդրստերեց: Զարգացած ուժերը մասնակցում էին դարաբաղյան եւ հայթորական թեմաների օրգը, այդ թեմաներով էին անվարժանում, այդ թեմաներով էին սակար զորում իջխանությունների վրա, եւ ճիշտ ասած՝ իջխանությունն էլ այժ չբացեց արտաքին փառաբանական լարումներից: Ու չնայած սարվերջին, ողջ սարվա հանգույն, խորհրդարանական դիմակայող ուժերի ներկայացուցիչները նույնի հանգով ու նույն բովանդակությամբ են հրաժեց սալխ անցնողին ու իրար բոլորովին հակադիր տղասուններ ունեն նորից՝ ձագարից, բայց այս սարին այն փայլում օրինակը դարձավ, երբ ամեն ինչ ուղղորդվում է սրբազրվում եւ մարդկային ջանքերի գործարման եւ ձակասագրական ուղղորդումների հավասար միահյուսումով՝ 50:50, այսինքն՝ աս բան էլ կախված եւ նախախնամությունից, անկախ ընդիմադիրների եւ խեղանություն միմյանց ոչնչացնելու ցանկությունից: Այլապես ուրիշ կերպ չի կարելի բացատրել այն դարաբան, երբ դարաբաղյան խնդիրը ողջ սարին մի օրգ բարխորոց հանդիպումներով գնում եւ դեղորայք անհասկանալի վերջաբան, իսկ սհա մասամբ Աստվածանում եւ հասկացանք Աստվածայում, ամեն

ման դասախոսները բավարարող դասախոսանաճում դառնալ, եւ եթե սոխակ ձագարը նրա հանդեպ բարեկամ լինի եւ սեփական հոսառությունը (չենք ասում՝ օրգաղաքը, օրգաղաքից ո՞վ է խեղճել) նրան չդավաճանի՝ զուգե մի օրգ նդասակալաց գործողություններով գոնե հասարակական դասավոր ինչ-որ սոկոս կարողանա իրականացնել: Բայց դրա համար միայն ցանկությունը ինչ է՝ ճիշտ հուսարարներ, ոչ ֆորմալ դասախոսներ, խնդիրներին առանց բարդությունների մոտեցնելու համարակարգություն. մասնակցությունը խեղճեցնելու նշանի սակ մնված Սերժ Սարգսյանի համար ասուղաբանները գուցե կան են , որ աճող ինտելիգենցիան խեղճեցնելու նշանը կողմերին օգնելու է կանխատեսելու եւ զգալու խնդիրները, եւ դրանց լուծման ճանապարհները գտնել: Հունվարի վերջին նախագահ Սարգսյանը եկավ Վերահսկիչ դասարան ասաց. «Պետական միջոցները վաճառող դասախոսները ղեկավարում են հանրության արգահասանքին արժանանան»: Դեկտեմբերի վերջին նույն կերպ, ԳՅԿ-ի 20-ամյակի իր ելույթում ասաց. «...կոռուպցիայի, կառավարության եւ բյուջեային մսխաման հարցերում ղեկավար է լինի գրո հանդուրժողականություն»: Կարգախոսներ միայն, թե՛ գործ՝ ձագարը կզնախաշի: Մի երկրում, որտեղ բնակչության կեսն աղքատ է, որտեղ մարդիկ օրվա հացի կարոս են, որտեղ որակյալ կարգերի արագաղթի մի նոր ալիք է սկսվել, այդ երկրում նախագահն այլեւս մի դասարկ խոսք անգամ չղեկավար է ասի:

«Ամերիաբանկը» ամփոփեց «ՀՀ բանկային համակարգը 100 տարի անց» մրցույթի արդյունքները

«ՀՀ բանկային համակարգը 100 տարի անց» մրցույթի արդյունքները «Ամերիաբանկը» ամփոփեց երեկ «Ամերիա-Մարիոթ» հյուրանոցում: Մրցույթին մասնակցել են 52 ուսանող ԵՊՀ-ից, Պետական սննեսպասարանի համալսարանից, Ամերիկյան համալսարանից, Հայաստանում ֆրանսիական համալսարան հիմնադրամից եւ Պետական սլավոնական համալսարանից: Ի.

Ի. Գ. րենց աշխատանքներում ուսանողները ներկայացրել էին զարգացողներ Հայաստանի բանկային համակարգի առաջադի վերաբերյալ: Մրցույթում հաղթող ձանաչվեցին ԵՊՀ-ից Էդգար Հովհաննիսյանը (առաջին տեղ) եւ Լենա Հովհաննիսյանը (2-րդ տեղ) եւ Տնտեսագիտական համալսարանից Մանուկ Խուրդյանը (3-րդ տեղ):

«Վարչապետական» աղանդավորություն

ՀՀ նախկին վարչապետ Հրանտ Բազրաջյանը երեկ լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ նշեց, որ ինքը Հայ առաքելական եկեղեցու կաթարի հակառակորդն է, կարող է մեք Tert.am կայքէջում: «Հայոց ղեկավարության հիմնական կորուստները գրանցվել են այդ եկեղեցու մասնաճառով: Դա անդաստեղի կառույց է, Զրիստոսի հավաստի հետ, իմ կարծիքով, կառույց չունեցող», ասել է Բազրաջյանը: Նրա խոսքով՝ «Եթե եկեղեցին կրթությամբ է զբաղվում, առողջադասությամբ, եղ եկեղեցին ղեկավարության կարիքը չունի: 3-4 անգամ հայոց ցե-

ղապանության կործանումը կարված է եղել Հայ առաքելական եկեղեցու հետ: Ես գտնում եմ, որ այն զգալիորեն ղեկավար է բարեփոխվել», ընդգծել է բանախոսը: Ըստ նրա, հոգեւորականների՝ եկեղեցու ոչինչ չփոխելու եւ իրենց կամեցածի նման վարվելու կամայականությունը չղեկավար է գերակայի: «Որտեղից էլ փողերը, ո՞վ է սահմանում մի գինը, սա ի՞նչ է նշանակում՝ սովորական սննեստույթում», հարց է սվել նախկին վարչապետը՝ հավելելով, որ Հայ առաքելական եկեղեցին երբեք ֆինանսական հաշվետվություն չի ներկայացնում հանրությանը:

Վանաձոր-Ֆիոլեսովո երկաթգծի ճեխնիկասնեստական հիմնավորումը՝ 2011-ին

Ինչպես տեղեկացանք սրանորոշի եւ կաթի նախարարության մամուլի ծառայությունից, Մամուկ Վարդանյանը Մոսկվայում աշխատանքային հանդիպում է ունեցել «Ռուսական երկաթուղիներ» ընկերության նախագահ Վլադիմիր Յակունինի հետ: Հանդիպման ժամանակ ռուսական կողմը տեղեկացրել է, որ 2011-ին «Հարավկովկասյան երկաթուղի» ընկերության միջոցների հաշվին կիրականացվի Վանաձոր-Ֆիոլեսովո երկաթուղային գծի ցնարարության նախագծի ճեխնիկասնեստական հիմնավորումը: Հիմնավորման արդյունքների հիման վրա կնքարկվեն նախագծի ֆինանսավորման եւ ցնարարական աշխատանքների հարցերը:

Վ. Մ.

Համակարգիչը հասանելի կլինի ամեն վայրից

Ինչպես տեղեկացանք «Վիվատել-ՍՍՍ»-ից, ընկերության առաջարկած նոր «Իրական IP» ծառայության շնորհիվ համակարգիչ կամ ուրեւ այլ IP սարքի սլավները կարող են հասանելի լինել ամեն վայրից: Ծառայությունից օգտվելու համար «ՍՍՍ կոնեկտ անսահմանափակ», «ՍՍՍ կոնեկտ անսահմանափակ+» կամ «ՍՍՍ կոնեկտ 128» ֆառերի բաժանորդները ընկերության ստորաբաժանումներից կարող են ստանալ ստանդարտ համարային IP հասցե, եւ սլավ ֆառով ինտերնետին միացած ուրեւ սարք այնուհետեւ հասանելի կլինի ամեն մի վայրում: Այդպես, եթե բաժանորդի սան համակարգիչը միացած է ինտերնետին «Իրական IP» ծառայությունն ակտիվացված ֆառի միջոցով, ուրեւ այլ վայրից ինտերնետի միջոցով նա կարող է կառու հասասել դրա հետ՝ օգտագործելով իրեն սրամարդկան IP հասցեն: Ծառայության ակտիվացումն անվճար է, իսկ անսավճար կազմում է 500 դրամ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է ժողովրդի
Հիմնադիր է Իրատիկ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երևան 0010, Հանրապետության 47
Ֆառ 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminfo.com
www.azg.am

Չխոսող խմբագիր
3ԱՎԻՐ ՄԵՏԻՏԵԼԵՆ / հեռ 521635

Խմբագիր
ՊԼՈՒՐՈՐ 3ԱՎԻՐԵԼԵՆ / հեռ 529221

Հավակառուիք (գովազդ) / հեռ 582960

Լրագրողների սեմեակ / հեռ 581841

Համակարգչ. ծառայություն / հեռ 582483

Հեռագրային ծառայություն / հեռ 529353

Համակարգչային ծառայություն
«ԱԶԳ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թե մասնակի արտադրությունը տղազիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստաստեղծանք կամ համացանցով, առանց խմբագրության գրառում համաձայնության խոսքի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրենքի: Նիւթերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում:
Չ առող յոթանները գովազդային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությունը դասախոսանաւորութուն չի կրում:
«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / փո: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Վ. Մ.

Արբեջանը իսլամական էրկիր է դառնում

Ըստ երևույթին, ինչ կասարկում է Թուրքիայում, ուղղակիորեն արձագանքվում է նաև Արբեջանում: Մեջլիսի նիստում, մասնավորապես, խոսակցի Օթթայ Ասադովը հայտարարել է, որ «ոչ ոք չի արգելում գլխաւոր կրէլ աշխատակարար կամ փողոցում, մենք հարգում ենք իսլամը»: Նա միաժամանակ ասել է, որ իր համար զարմանալի էր կրթության մատչելիության մասին հարյուր ցուցարարների ելույթը: Վերջիններս, ինչպէս հայտնի է, բողոքարկում էին մատչելի վճիռը, որով դրոշմակարգը աղջիկներին արգելում է գլխաւոր կրէլ:

Շահ հավանական է, որ հասարակական գիտելիության մեջ սեղի ունեցող իսլամականացման մասին Բաքվի լրատվամիջոցները չափազանց սուղ ենթակատարում են տարածում: Այդուհանդերձ, նույնիսկ չափավորված հաղորդագրությունները հնարավոր է եզրակացնել, որ իսլամականությունը դառնալիս արժանանում է, ինչն, ամենայն հավանականությամբ, ղեկ է բացահայտում նրանով, որ նույն ուղեգծին ավելի ընդգծված առաջ է անցնում Երդողանի կառավարությունը Թուրքիայում:

Տեսնալիս մակարդակում դա իր արտահայտությունն է գտել այստեղ կոչված «աւուրա»-ի առթիվ Բաքվի մերձակա Նարդարան ավանում կայացած արարողության ժամանակ: Այդ տեղը միջուկ է իման Չուսեյինի մահապատճառը, որի ընթացքում հավաստիացվել էր իրենց դաժան գանձարկության են ենթարկվում: Կովկասի մուսուլմանների հոգեւոր առաջնորդ Ալլահուլլախի Փաւազադեն մատուցելով դիմել էր հավաստիացվելու եւ հորդորել, որ վերջիններս զանակոծության փոխարեն դոնորական արյուն հանձնեն: Նարդարանցիները, սակայն, անտեսել էին Փաւազադէի հորդորը եւ տուն անցկացրել, ինչպէս ասում են, «կասարյալ ծագով»: Երաշտալ միջն էր արյունահոսության աստիճան իմնակոծումը:

Արարողության ավարտին հավաստիացված թվում էր մեղադրանքներ է հնչեցրել Արբեջանի կառավարության հասցեին: Հասկալիս սուր քննադատություն է հնչել Իսրայելի հետ իշխանությունների համագործակցության թեմայով: Որդեւ ընդօրինակելի՝ նշել է Թուրքիայի վերաբերմունքի փոփոխությունը Իսրայելի հանդէպ: Խանդավառված ամբողջ նաեւ աղաղակել է, որ Թուրքիայի մատչելի է վարչապետի կամայի հասարակությանը ներկայանում են գլխաւորով, իսկ Արբեջանում կառավարությունը կանանց եւ աղջիկներին արգելում է «հարգել իսլամը»:

Անուրուց, բացառված է, որ ման «դոնորները» լինեն ինքնաբերական: Իշխանություններն ակնհայտորեն վերահսկում են «հանրային կարծիքի դրսեւորումները», եւ Մեջլիսի խոսակցի վերահսկող միջոց լինում կարծես սեղանակոծում է այդ երջանակներում: Այդ են վկայում նաեւ իսլամականության թեմայի բողոքարկության, ի ղեկ՝ կառավարության կողմից լինում վերահսկող, լրատվամիջոցների առայժմ միայն հոյակապ հրատարակումները:

Մասնավորապէս, «Էխ» ռուսալեզու դարբերականն օրեր կարճ հաղորդագրություն է տարածել, որ «Իրանի հեղինակավորագույն ասվածաբան-գիտնականներից այսպիսի Մուհամմեդ Ալի Ֆուրուզի մուրաբաթայա աղոթքի ընթացքում, որ սեղի է ունեցել Արդեբիլում, հիւստակել է իսլամի զարգացումն Արբեջանում» եւ հայտարարել. «Արբեջանական ժողովրդի բարոյական հեղափոխումը շատ արագ է զարգանում, եւ եւս հավաստւ են, որ մոտ առաջայում իսլամի համաշխարհային կենտրոն է դառնալու հասկալիս Արբեջանը: Ես գտնում են, որ Արբեջանական կառավարությանը հարկ է այդ գործընթացին մասնակցել իր ժողովրդի հետ, ինչպէս որ եւ եղել է: Նա չպէտք է վերադարձի իր ժողովրդին՝ արգելելով գլխաւորը»:

Յեսարբերական է, որ սույն ենթակատարումը որեւէ մեկնաբանությամբ չի ուղեկցվել: Ավելի վաղ ման դեմոստրում Արբեջանական լրատվամիջոցները դարձրին ինչ-որ բան ավելացնում էին «Իրանի կողմից երկրի ներքին գործերին միջամտելու» կամ «կրոնապետության հավակնությունների» թեմայով:

Այս անմատչելի «հանդուրժողականությունը», շատ հնարավոր է, ունի խիստ ընդգծված արտաքին փառաբանական բնույթ: Այն անգամ չէ, որ Արբեջանական իշխանությունները փորձել են օգտագործել իսլամական խորհրդատուական կազմակերպության անդամ երկրների հնարավորությունները՝ հասնելու ԼՂ հարցում ցանկալի արդյունքի: Ամենայն հավանականությամբ, ման կարգի ծեփեփումների հասցեատերն առաջին հերթին Իրանի Իսլամական Հանրապետությունն է:

Չպէտք է բացառել նաեւ, որ դրանով դառնանական Բաքուն իր կարծիքով լուրջ ահազանգ է ուղղում Արեւմուտքին՝ ակնարկելով, որ դարաբաղյան կարգավորման հարցում «հետագա հաղաղումն Արբեջանում կարող է դավազողնէ արմատական իսլամականություն»: Իսկ հայտնի է, որ «իսլամական արմատականության նորվակները» սարսափ է տարածում արեւմտյան փառաբանութեան երկրներում: Այս հարցում զուրուսալու սեղ ունի նաեւ Ռուսաստանը:

«Շրջադարձը դեղի իսլամականությունը» կարող է նաեւ ներառական խնդիր լուծել: Ներկայիս Արբեջանական ընդդիմությունը համարվում է արեւմտյան արժեքներ կրող եւ փորձում է ուժեղ համախմբել: Այս իմաստով արդեն իսկ հնչել են նա «արեւմուտքից ֆինանսավորվելու» մասին մեղադրանքներ: Եթէ դրան գումարով նաեւ հասարակության «իսլամական զարթոնքը», ապա ընդդիմության մահախոսականը կարելի է համարել արդեն իսկ գրված:

Բայց, այնուամենայնիվ, իշխանությունների համար չափազանց վստահավոր կլինի իսլամի հասարակության կրոնական զգացմունքների վրա, քան որ հակառակ դեղում «ժողովրդի բողոքը զինը» կղառնա փառաբանական շատ լուրջ գործոն: Իսկ եւս արդեն մահացու վստահ կլինի Իլիան Ալիեւի եւ առհասարակ իշխող կլանի համար, որովհետեւ կրոնական «զարթոնք» արագորեն կարող է վերաճել սոցիալական անհնազանդության եւ «արդարության հաստատման համար» դայաբարի:

Կանխատեսումներ անել, իհարկէ, անճորհակալ զբաղմունք է: Միաժամանակ, երեւի, չարժե անուարողության մասնէ Արբեջանի հանրային կյանքում սեղ զսնող նոր զարգացումները, որովհետեւ դրանք կամ ածանցված են իշխանությունների ցանկությունից, կամ ունեն այդ երկրի ներքին կյանքին ազդելու նպատակ: Երկու դեղում էլ հետագա զարգացումներին ղեկ է դառնալու լինել:

ՎԱՐՄԻՍ ԱՆՆՆՆՆՆ

հանգիստը: Նույնիսկ դժվարությամբ կառանվեցին ոչ միայն այն դասաւորումը, որ չափից ավելի նեղ էր ճեղքը, որի մեջ մտնելու էր «Արեւմիա»-ն, այլեւ ուժգին թեք ֆանի էր փչում, աջ նավակողը վերածելով առազասի, որը նավը սեղմում էր ձախից կառանված ձյունաճեղձակ, բավական բանկարժեք ցարժիչային զբոսանավակին: Ես հոգարությամբ էի նայում, թէ ինչպիսի վախեցած աչքերով էին դրա վրայից հետեւում հանգիստ ձայնով, անձանոթ լեզվով նավալոցի արձակած հրամանները կասարող անձնակազմի գործողություններին:

Ոչ ոք չէր հիմնավորեց մեզ, թեւ գիտեինք, որ բուն հանդիմունքը ղեկ է կազմակերպող, ինչպէս ասում էին, նավահանգստում հայտնի հայ Ավեսիս Սահակյանը, որը Մար դել Պլասայում էր վերաբնակվել Մոնսեպիդոյից: Թեւէ բոլոր մայրամասավորվածության մա գալու էր նավահանգիստ առավոտյան ժամը իննին, իսկ մենք կառանվեցինք ուրիշ: Ընդհանրապէս մեզ գեր էին գզում կազմակերպչական հոգեւոր, որովհետեւ, ինչպէս հայտնի է, մեզ

կթողնեմ գրի համար, բայց հիմա կցանկանայի թվարկել նրանց դառնութի այստեղ ասած աշխարհագրությունը. Մարաւ, Ադանա, Այնթապ, Հաճն, Ուրֆա, Եգիպ (ասացին, որ հարյուր հիսուն կիլոմետր է հեռու Անկարայից), Լաթաֆիա, Անատոլիա, Հունաստան, Մոնթե Ադանա, բայց նախնիները՝ Ղարաբաղից: Այս դեղում արդեն անունն էլ կսամ Հայրապետ Թուփայան: Որդեւ աղագույց մի ֆանի բառ ասաց դարաբաղյան բարբառով: Ավելացնեմ, գուցէ, ամենապատշաճ. ցատրը Պոլսից են (Կոստանդնուպոլիս): Այսինքն՝ խոսքը նախանցյալ դարի իննսունականների մասին է: Բայց չէ՞ որ մենք հազվադեպ ենք բերում մի ցատ կարեւոր փաստարկ. մինչեւ 20-ր դարը, 20-ր դարակազմին, աղա Ադանան՝ 1909 թվականին: Ամեն սարի, մինչեւ 1915 թվականը, ամեն սարի, 1915 թվականից մինչեւ 1923 թվականը ցարունակվել է ցեղաստանությունը: Այնինչ մենք հիմնականում վկայակոչում ենք միայն 1915-ը, որն էլ անհարկում են ոչ միայն թուրքերը, այլեւ բոլոր միջազգային ու ազգային դառնամեններում,

Մար դել Պլասայի հայերի մասին

Բանն այն է, որ ծովի մասին ենթակություններ մենք ստանում ենք ոչ միայն գրքերից, այլեւ իրենց դրոշմակարգական նստարանից: Ինձ, օրինակ, թվում է, թէ հարավային որոշ լայնությունների բանաստեղծական, եթէ չասենք ռոմանտիկական անվանումների մասին իրոք հայտնի է դարձել դրոշմակարգական նստարանից: Աշխարհագրության դասերից: Եվ երբ վաթսուներկու թվականներին ես ու «Վուկան» եւ «Յեզեթ» նավակներով անդրայրցամաքային նավարկության ընկերներս՝ Վալենտին Սալմիկովը եւ Վալենտին Գալիլովը նախադասարանվում էին աշխարհաւորի՝ հյուսիսային լայնություններով (մի անբողջ դասություն է, թէ ինչպէս եւ ինչու չհրազոնվեց), աղա անխանձով էին մտածում այն մասին, թէ ինչու հյուսիսային լայնություններն այնքան զովերգված չեն բանաստեղծների եւ գրողների կողմից, որքան հարավայինները:

հետ էր ինքը՝ Կարո Արաւանյանը, որը Մար դել Պլասայից տուն վերադառավ ավստրեյական: Ի դեղ, գուցէ նա ողջ Հարավային Ամերիկայում միակ հայն է, որ դրոշմակարգական առաջատար է, բայց նավահանգստում գլխավորը իսլամներն էլ լինում են ֆրանսիացիները:

Մեկ ժամ անց մոտեցավ լայն ժողիջը արեւար դեմին, բարձրասակ մի շղամարդ եւ սանելի հայերենով իսկույն ասաց. «Երրորդ հայկական դրոշմ է, որ մուսլ է գործում «Արգենտինա» առաջատարին ակումբ»: Բայց ամենահետախուզականը ֆիչ ավելի ուժ ասածն էր. «Իսկ հինգ օր առաջ այստեղ, այս նույն սեղում կառանվեց մակույկանավ՝ թուրքական դրոշով: Թուրք նավալոցն ասաց, որ գալիս է Սան Ֆեռնանդո նավահանգստից, որտեղ կանգնած էր հայկական «Արեւմիա» առաջատարին կողմին»: Հենց այդպէս: Արիւն իսկույն միջամտեց. «Այդ թուրքն ակնհայտորեն հետադուր է մեզ: Նույնիսկ համաքանցուն ենթակոծել էր մեր նավի լուսանկարը՝ թուրքական դրոշի խորադասկերին»: Բայց թուրքի ու թուրքական նավի մասին՝ հետս:

Հենց այդ ժամանակ ճոճում փայտանոցով դեղի «Արեւմիա»-ի կառանատեղն սկսեց ցարժել մարդկանց մի խումբ: Տղամարդիկ, կանայք: Փոքրիկ թափոն առաջնորդում էր մի ծեղկ՝ կարմիր-կապույտ-մարմազային դրոշը ձեռնին: Դեմը երջանիկ էր, աչքերը փայլում էին, ինն էլ՝ մարմնացալ հոգարություն:

Բոլորին բարձրացրին սալսակաւանծ: Տասնհինգ հոգի էին: Ոմանք չկարողացան սանդղակով բարձրանալ առանց բողման Մուսեղի, ղեկակալ Վահագնի եւ կոկ Սարգսի օգնության: Արդեն սաւր ղեկ անց եւ գրի էի առել ոչ միայն բոլորի անունները, ոչ միայն որտեղից եւ երբ է յուրաքանչյուրը եկել այստեղ՝ Մար դել Պլասա, այլեւ ծնունդով որտեղից են նրանց դառնում եւ նախնիներն՝ ընդհանրապէս: Անունները

այդ թվում Եսեւ-Վում գտնվող թուրքական լորթիսները:

Հայաստանից հեռու-հեռավոր այդ փոքրիկ փառանում աղում են մոտ հինգ հարյուր հայեր: Ավեսից դասում է, որ ամեն սարի աղիվի 24-ին երկու հարյուր հայերի հետ ֆաղափ գլխավոր հրատարակ ցույցի են ելնում հեռանք, հոյներ, բուլղարացիներ, իսլաւացիներ, իտալացիներ, ռուսներ, իհարկէ՝ դորսուգալացիներ են արգենտինացիներ: Մանուկ նյութ էր տղան հայերի ցեղաստանության մասին: Համայնի դեկավարը մեզ համար քաջայց կազմակերպեց ֆաղան: Ինչպէս ամենուր, այստեղ էլ չէինք կարող չնկատել, որ ֆաղանային իշխանություններն անկեղծորեն սիրում են երեխաներին, ծերերին, հաւանդամեններին, ծառեր, զբոսայգիներ, մարություն: Դրան վերաբերող առեղի նյութ է հավաքվել: Տեղեկանալով, որ Երեւանի նոր փառաբան է դարձել Կարեն Կարապետյանը, որտեղի ման բաց նամակ գրել: Ես ասելիք ունեւ նա համար:

Ընդամենը երկու ժամ անցկացրեցինք Մար դել Պլասայում: Եվ դարձալ ճանապարհ: Որքան ավելի են մոտեցնում ողջ ծովային աշխարհում սարսուռ առաջացնող Հորն հրվանդանին, այնքան ավելի ֆիչ ենք արդեն մտածում մեր մասին: Եվ դա բնական է: Վերջվերջ այդ լեզունար հրվանդանը, ինչպէս բազմիցս է ասվել, ընդամենը աշխարհագրական կէտ է, բայց դրա բուն մասույցները եւ՝ ոռնացող, եւ՝ մոլեգին, եւ՝ կասարի լայնությունները, զուգահեռներ են: Դրանք նույնպէս ղեկ է լողալով անցնել, վերադարձ, հաղթահարել: Ասեմք, բուն հրվանդանն անցնելուց հետո էլ ղեկ է գնալ ու գնալ ծովային բնական հոսանքին հակառակ, դասասարային ֆամուն հակառակ: Բայց կյանքը կյանք է: Նավում մտածում եւ կյանքի, կենցաղի, ընտանիքի, ընկերների մասին:

ՉՈՐԻ ԲԱՆԱՅԻՆ Այսանյան օվկիանոս, «Արեւմիա» առաջատարով

**Շնորհավոր Ամանոր և Սուրբ Ծնունդ
Merry Christmas & Happy New Year**

In **2011**

- ին կունենանք այսպիսի
նոր Օդանավակայան
we will have such a
new Airport

ԱԶԳ

Մարտիական

Պարզեներ ֆուտբոլային մրցաբազանի դափնեկիրներին

Կառլեն Մկրտչյանը 2010-ի Հայաստանի լավագույն ֆուտբոլիստ

Երեկ «Արամ Խաչատրյան» համալսարանում կայացավ 2010-ի ֆուտբոլային մրցաբազանի մրցանակաբաշխության հանդիսավոր արարողությունը: Առաջինը դարձան Կարգենյանի հավաքակազմի «Քարտի» թիմը: Լավագույն ֆուտբոլիստի և լավագույն ռմբարկուի մրցանակը հանձնվեց Արմեն Գուլամբարյանին: Այնուհետև դարձան Կարգենյանի հավաքակազմի խմբի առաջնության հաղթող Երեանի «Արարատ» ֆուտբոլիստները, որոնց ոսկե մեդալներ հանձնեց ՅՖՖ գործկոմի անդամ Էդուարդ Ղազարյանը: «Արարատ» ավագ Վիրաբ Մեյթիսյանյանին հանձնվեց հաղթողի գավաթը:

ԻՏՆՈՒՐ

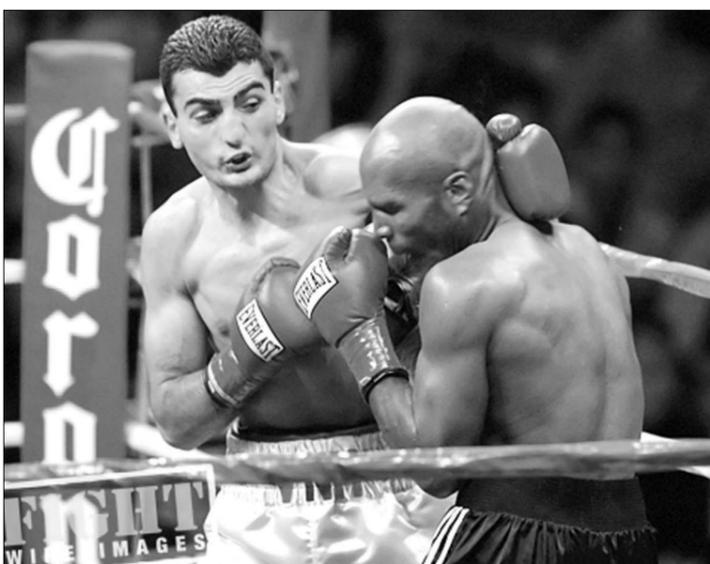
Հատկապես մրցանակների արժանացան «Բանանց-2» և «Փյունիկ» թիմերը, որոնք հաղթող էին ճանաչվել «Արդար խաղի» մրցանակաբաշխությունում, համապատասխանաբար առաջին և բարձրագույն խմբերում: Բարձրագույն խմբի առաջնության մրցանակակիրներ «Ուլիսի», «Բանանցի» և «Փյունիկի» ֆուտբոլիստները դարձան Կարգենյանի համալսարանի անդամների անունից շնորհակալական խոսք ասաց «Ուլիսի» գլխավոր մարզիչ Սեդրակ Արզումանյանը՝ շնորհակարարությամբ մրցանակակիրներին Ամանորի և Սուրբ Ծննդյան առթիվ, հաջողություններ մաղթելով ֆուտբոլիստներին նոր մրցաբազանում:

Վլոդ Վալեր Պողոսյանը: Նրան հանձնվեց նաև «Ֆուտբոլ+» շաբաթաթերթի «Տարվա հայտնություն» մրցանակը: «Պանարմենիան» կայքի մրցանակը հանձնվեց Հայաստանի հավաքակազմի գլխավոր մարզիչ Վարդան Մինասյանին՝ հավաքակազմում ունեցած մեծ ներդրման համար: Վերջինս ճանաչվեց նաև տարվա լավագույն մարզիչ՝ ստանալով միաժամանակ մրցանակը: «Տոսալ ֆուտբոլ» շաբաթաթերթի «Թուփ 11» մրցանակին արժանացավ «Փյունիկի» և Հայաստանի հավաքակազմի ավագ Սարգիս Յուզբախյանը: Հայկական ֆուտբոլի լավագույն լուսարձանն համար սահմանված մրցանակը ՅՖՖ նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանը հանձնեց «Լազուցի» ժամանակ» հաղորդագրի հեղինակներ Արմեն Նիկողոսյանին, Արմեն Մելիքեյանին և Էդուարդ Զալաբարյանին: Ֆուտբոլի երկրագունքի «Ֆամ» ակումբի մրցանակը հանձնվեց հավաքակազմի հարձակվող Յուրա Մովսիսյանին, որն իրեն լավագույն կողմերով է դրսևորել ինչպես խաղադաշտում, այնպես էլ ֆուտբոլասերների հետ շփման միջոցով: Արեւելյան հանդես եկող ֆուտբոլիստներից որ-

ոն լավագույն առաջընթաց առաջնորդ խաղացող հասուկ մրցանակի արժանացավ Յեռնիխ Մխիթարյանը: Մրցանակաբաշխությունն ընդմիջվում էր համերգային համարներով, որի ժամանակ իրենց ելույթներով հանդես եկան մի քանի երգչուհիներ, դարձան համայնքի մասնակցներ: Համերգային ավարտին ՅՖՖ նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանն իր փակման խոսքում հետևյալը ասեց. «Միջին բարեկամներ, ֆուտբոլային ընթացիկ անդամներ, երկրագունք, սրտանց շնորհակալություն եմ հայտնում ձեզանց այսօրվա մրցանակաբաշխությանը մասնակցելու համար: Ընդհանրապես եմ բոլոր մրցանակակիրներին: Եկող տարին թող բոլորի համար լինի երջանկության և նվաճումների տարի: Այս տարի Հայաստանի առաջնությունն անցավ լավագույն մրցակիցների, ինչպես նաև, անուշահամ, կոմսասի ազգային ուժեղ հավաքակազմի կազմավորմանը: Հաջողություն եմ ցանկանում ազգային հավաքակազմին: Ընդհանրապես ֆուտբոլային մրցանակաբաշխությունն ավարտվեց, որովհետև մեր հավաքակազմին, ուստիանում եմ նրա հաջող մրցելույթներով»:

Վանես Մարտիրոսյանը դառնում է մենամարտի չեմպիոններից

ԱՄՆ-ում բնակվող 24-ամյա Վանես Մարտիրոսյանը հայտարարել է, որ հաճույքով կմենամարտի միջին-բաժանի կարգի աշխարհի մեդալիստ չեմպիոն, արգենտինացի Սերխիո Մարտինեսի հետ: Այդ մենամարտը դեռ քիչ է կայանա 2011-ի մարտի 12-ին:

Սերխիո Մարտինեսի դրոնոսներ Լուի Դիբելանոն ասել է, որ մրցակցին ընտրելու է HBO հեռուստաընկերությունը, որին է դառնում մենամարտի ցուցադրման հեռուստափոխվումը: Կան երեք թեկնածուներ, որոնցից մեկին էլ ընտրելու է HBO հեռուստաընկերությունը:

«Գիտեմ, որ առայժմ Մարտինեսը չի կարողանում մրցակից գտնել: Եթե ինձ չհաջողվի դառնալ մրցակից Սիդեյ Կոսոյի հետ, ապա մեծ հաճույքով կմենամարտի Մարտինեսի հետ: Խնդիր չեմ տեսնում տեղափոխվելու Բանանցի հաջող կարգ, որ դեռ մենամարտեմ Մարտինեսի հետ: Թող նա իմանա, որ դառնում եմ մենամարտի իր հետ», ասել է Վանես Մարտիրոսյանը:

Մարտինեսը 50 մենամարտ է անցկացրել, որից 46-ը շահել է, 2-ը ավարտել է ոչ-ոքի, 2-ում դառնել է: Տեղեկացնենք, որ 2011-ի մարտի 12-ին Լաս Վեգասում կկայանա նաև մեկ մենամարտ, որում դուրս ելուցիկ Միգել Կոսոն կկործի դառնալ մենամարտի մրցակցին կարգում աշխարհի չեմպիոնի իր սիստրը: Ինչպես ասել է

Վանես Մարտիրոսյանը ծնվել է Արմավիրում, ներկայումս բնակվում է Վերնոնսթոուն: Նա որոշվեց դառնալ չեմպիոն անցկացրած բոլոր 28 մենամարտերում էլ հաղթել է, որից 17-ը՝ ժամկետից շուտ: 35-ամյա Սերխիո

ՃԱՄՍՍ

Ղարամյանը մոտ է վերջնական հաջողությանը

Ֆրանսիայում ավարտվել է մոտենում լավագույն միջազգային մրցաբազար, որում հիանալի է խաղում Տիգրան Ղարամյանը: Մրցաբազարի ավարտից մեկ տարի առաջ ֆրանսիայում լավագույնից 6,5 միավորով միանձնյա գլխավորում է մրցաբազարին աղյուսակը: 6 միավորով նրան հետադուրում են Մաթե Կորնեջը, Վադիմ Մալախանովը և Թոմաս Կոնիկը: 7-րդ և 8-րդ տեղերում Տիգրան Ղարամյանը հաջողությամբ կրկին Մաթե Կորնեջի և Թիգրան Բալուբի հետ: 9-րդ տեղում Ղարամյանը սոցիալական կմրցի Վադիմ Մալախանովի հետ: Վերջինս նախորդ երկու տարեկան հաղթանակներ է տնցել Նիկոլայա Բուրնեի և Անտոնի Վիրիգի փոխարեն:

Տաղարազավր շարունակվեց

Հոլանդական Գրոնինգեն քաղաքում ընթացող լավագույն միջազգային մրցաբազարում հաջող են հանդես գալիս Չավեն Անդրեասյանն ու Վահե Բաղդասարյանը, որոնք 2 միավորով Պետեր Պրոխազայի, Իլյա Նիգմիկի, Ղեյան Բոյկովի, Յան Վեդելի և Դան Բրանդենբուրգի հետ գլխավորում են աղյուսակը: Չավենը հաղթել է Յոհաննես Աֆելին և Դանիել Նարդիցյուն, Վահեն դարձավ մրցանակի մասնակցը Մարկ Բլուվեբեյնին և Դավիթ Լոբանիձեին: 3-րդ տեղում Անդրեասյանը կմրցի Պետեր Պրոխազայի հետ, իսկ Բաղդասարյանի մրցակցը կլինի Վադիմ Բակլանը, որը մասնակցներից ամենաբարձր անհատական վարկանիստն է (2613) ունի:

Իննամյա Սամուել Սեյանի նվաճումը

Իննամյա Սամուել Սեյանը ԱՄՆ-ի դասնության մեջ դարձել է ամենաերիտասարդ լավագույնի վարժերը: Այդ կոչմանը նա արժանացել է Սան Ֆրանցիսկոյի լավագույն առաջնության արդյունքներով: Պատանի լավագույնից հիմնականում երկու խորհրդատու ունի՝ 37-ամյա հայրը՝ Արմեն Սեյանը և միջազգային վարժեր Անդրանիկ Մասիկոյանը, որն իններեցային ցանցով դարձավ Սամուելի հետ: Մասիկոյանը 3 տարի առաջ է ծանոթացել Պատանի լավագույնի հետ: Դեռ այն ժամանակ նա զարմացած էր մնացել Սամուելի լավագույնի գիտելիքներով: Նշենք, որ Սամուելը երեանում մասնակցել է լավագույնի համապատասխան օլիմպիադային:

Բարեգործական հանդիպում

Աշխարհի ուժեղագույն թեմիստներ Ռաֆայել Նադալն ու Ռոջեր Ֆեդերերը ցուցադրական երկու մրցախաղ են անցկացրել: Ցյուրիխում կայացած մրցախաղում Ֆեդերերը հաղթեց մրցակցին (4-6, 6-3, 6-3): Իսկ սիսա Մադրիդում հաջողություն ուղեկցեց Նադալին (7-6, 4-6, 6-1): Երկու մրցախաղերից ստացված ողջ հասույթը կփոխանցվի Նադալի բարեգործական հիմնադրամին:

Ուլի Վեգները դժգոհ է Արթուր Աբրահամից

Գերմանական Welt.de կայքից սկզբնապես հարցազրույցում անվանի մարզիչ Ուլի Վեգներն անդրադարձել է իր սանի՝ Արթուր Աբրահամի և Կառլ Ֆրոնցի մենամարտին, որում ֆուտբոլիստը էլ հայ բռնցքամարտիկին: «Խոսքեր չեմ գտնում նրա ամոթալի ելույթի արդարացիության համար: Դա մարզական իմ կարիերայում ամենամեծ հիասթափությունն էր: Վասն այն է, որ Արթուրը միջին օրս չի հասկացել, որ հուսալիք է արել ոչ միայն բոլորիս, այլև իրեն: Արթուրը մեծապես հայտարարում է, թե լսում է իր մոտիկ մարզիչին: Սակայն սեփական իր խոսքով, որ այլևս ի վիճակի չեմ նրա վրա ազդելու: Ես խիստ եմ ֆուտբոլիստը նրան՝ անվանելով վախկոկ: Նա շատերին ցանկացրեց իր լավագույնը: Նա չի կարողանում իրավաբանական գնահատել իր արդյունքները: Սխալները նա փնտրում է ուրիշների մեջ»:

Նա իր նկատմամբ դեռ քիչ է ազնիվ լինի, այլապես մեր հետագա համագործակցությունն անիմաստ կլինի: Պատանիներից հետո դեռևս Արթուրի հետ առանձին չեմ խոսել: Նման խոսակցությունից հետո ինձ համար ամեն ինչ լավ կլինի: Կիսաբարձրակարգ մենամարտից առաջ Աբրահամը առաջարկել է միջանկյալ մենամարտ անցկացնել: Նրա առաջին հարցն այն էր, թե այդ մենամարտի համար ինչի դրամ գումար կստանա: Պատասխանեցի, որ եթե նա լինի նրա փոխարեն, կմենամարտի անվճար: Ներկա իրավիճակում կողմնակի, թե նա ինչպիսի անձնավորություն է: Հույսի հաղթանակի շնորհիվ մարզական առումով ամեն ինչ ժամանակավորապես համադրվեց: Կան բռնցքամարտիկներ՝ Էռնանդո, Բիլինգ և Յեյնսոն, որոնք ընդունակ են զնալ Աբրահամի հետքերով, ասել է Ուլի Վեգները:

Բլաշերին հաջողվել է իրազրոծել իր ծրագիրը

ՖԻՖԱ-ի նախագահ Յոզեֆ Բլաշերն անփոփոխելով մրցաբազար-2010-ը, անդրադարձել է 2018-ի և 2022-ի աշխարհի առաջնություններին, որոնք անցկացվելու են Ռուսաստանում և Զաբարում: Բլաշերի կարծիքով ՖԻՖԱ-ն դասնական հայլ կատարեց՝ աշխարհի առաջնությունների անցկացումը վստահելով Ռուսաստանին և Զաբարին: «Աշխարհի առաջնության հանդիմանները կկայանան նոր տարածքներում, որտեղ դեռևս ֆուտբոլային խոսք մրցաբազար չեն անցկացվել: Առաջին անգամ աշխարհի առաջնությունը կանցկացվի Արևելյան Եվրոպայում, այն էլ աշխարհի ամենամեծ երկրում՝ Ռուսաստանում»:

Բլաշերը ասել է, որ երբ գլխավորել է ՖԻՖԱ-ն, իր առջև նախապես էր դրել աշխարհի առաջնությունն անցկացնել Աֆրիկայում: Եվ իրեն հաջողվեց իրազրոծել այդ ծրագիրը՝ 2010-ին մրցաբազար անցկացնելով Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունում: Նրա կարծիքով, ճնշմանակա առումով ՀԱՂ-ը քաղաք աշխարհի առաջնության անցկացումից:

«Մանչեսթեր Սիթին» հետաքրքրվում է Տորեսով և Չեկոյով

Բրիսանական լրատվամիջոցների տեղեկացմամբ «Մանչեսթեր Սիթի» գլխավոր մարզիչ Ռոբերտո Մանչինին 50 մլն ֆունտ ստեռլինգ կհասկացվի երկու հարձակվորի և «Բարսելոնի» դասական Դանի Ալվեսին գնելու համար: Անգլիական ակումբը ցանկանում է գնել գերմանական «Վոլֆսբուրգի» հարձակվոր, բուսնիացի Էդին Զեկոյին և «Լիվերպոլի» գրոհների առաջատար Ֆեռնանդո Տորեսին: Չեկոյի համար «Վոլֆսբուրգը» 38 մլն ֆունտ ստեռլինգ է դառնալու: Այդ գնին «Մանչեսթեր Սիթին» համաձայն չէ և դասնական է բանակցությունների ընթացքում սակարկել ֆուտբոլիստի տրանսֆերին:

